

7 An Cearnós

ԾԱ թԻՏԻՈՒՆ Ե ԼՍԺ.

T'éirigh le Connrad na Saeðilge so leor
leor a véanam ar fón na Saeðilge le a
linn. O'éirigh leir iuto ir; mó ná rin a
véanam ar fón náiríntaét na tíre. Ac ir
luša go mór fada a iunne ré ar fón an
Saeðilgeora é féin. Dam ré an rúš 7 an
maítear ar an bfiór-Saeðilgeoir ac ní ir
factar dá luét ušvaráir ariam go mbu
éart don iuto a éabairt ó ina áit rin.
Níor factar ó go mbu éart léigean a
éabairt ó 7 é véanam páirteac i
nSaeðealú na tíre. Ar an gcaoi rin, bíod
an Saeðilge dá véanam "maetanaé" vo
portai ašur v'holrsoil. Séaro a éašar ar
go mbíod na portai a' vut vo dúine a iadú
leirgéal Saeðilge aige an uair annam a
bíod an oiréat rin féin aige. Maidir leir
an bfiór-Saeðilgeoir, ir annam a fuair ié
don veir oiréatim irteac. Ní hé an oiréat
rin failte na lušáir a bíod íorime an uair
rin féin. Má vé an luét úo ar éonrraóirí

ÉADAC SAETHÉALAC ar feadh le
fašail ó
PROINSIAS MAC DONNCAOHA 7 A CENN,
: : 1 nŠaillim. : :
A cúip olútar 7 scomnarde le téantur
na héireann a cúip 'un cinn. . . .

Suaire Aróne.

II.

Tá an coramlaect ann go raib na Fip Dolg go lionmair agus go neartmair i gCúic Aróne agus ra gcomhphanaect uair ra raogal.

Nuair do bpiroar do Eochair agus do na Fip Dolg i gcat Maize Tuirear tear, tuillead agus mile bliain poim ampir Cpiort, cuiread ar fán agus ar reacrán an traogail iad—cuir aca go háipio. Iad seo a tug a n-anam leo cuaroar ar a tceidead nó sup baineadar na hoileán amac, mar atá Aráinn, Íle, Reacrán, Inre Sall agus go leor oileán eile. Tá dapaíail ag luēt reanēuca go mbaineann Dún Dub-Catáir—dún atá ar an taob thiar tear o'Aráinn móir—go mbaineann pé leir an aoir seo. Do péir coramlaecta ir árra i bpaó é ná Dún Dongura.

Comnuigeadar inr na hoileán seo go haimpir Éireamhóin.

Sí tuairim luēt reanēuca sup mair a phioct inr na hoileán seo na hálban tuille agus mile bliain. Táinig na Cpiortnig, nó na Picti, opra annpin sup nuaiseadar iad, ionnup go mb' éigin dóib imēact agus cip na héireann a baint amac arir.

Da tpong iad na Cpiortnig aoiratar a táinig ón Tracia go héipinn i n-aimpir Éireamhóin, agus a fuair dótaig ra leir coir tuaró den cip seo agus i nálban.

Na Fip Dolg a nuaisead ar na hoileán táimgeadar go Cairbre Ma Fear, pí laigean. Da ve phioct an Cairbre seo éirne, mačair Colum Cille. Tug reirean fearann ar gabaltar dóib, acar poim ampir Cpiort.

Le gheim a coinneál opra, aoir an rseal, bain pé seallamam díob, agus b' éigin do ceactar vul i mbannai opra go bpaíaroir inr an gscé rin agus go mbeisoir uppmac díoir dó. Ceat mac Mašac, Ror mac Deagair, Conall Ceapnac agus Cú-Culainn an ceactar a bí mar uppaóar ag Cairbre.

O'fanadar mar a raib ríad ar a ruamneap nó sup háipioisead an cior opra. Do háipioisead arir agus arir eile é, i pioct ir náir b'féisoir leo rligē maireactála a baint amac de bair an tpon-ciora seo.

Táinig de rin go mb' éigin dóib teidead, bíor ir go raóadar fá uppaóar. O'éaluisēadar leo ar ršac na hoide cearna na Sionainne nó sup ppoiceadar Rác Cpuacán, áit a raib Meadó agus Oilill, agus cuir dá phioct péin, mar ceartar.

Imirce mac n-Ugmóir tugtar ar an turar seo i rean-ršealta na héireann.

Fearaó fáilte pompa agus tugad dóib fearann le n-áitir.

Tá tráct ra Dinn reanēap (.i. reanēap na rean-áiteada) ar šac šairšidead ar muimgead áit ar, má b'fior. Fuair Cime šabaltar i n-aice le Loc Cime nó Loc náicéro. Cuir Cúpa faoi ag Loc Cúpa. Cuair Mil go Muirdeac i ndrann. Muirdeac Mil a bí mar ainm ar an áit a tugtar Ror Muirbiš anoir ar. Comnuig Deapa ag Rinn Deapa nó Cinn Deapa. Fuair laigad Ceann Doirne, agus Concaro a cuir péin ar Inr Meadóin. Eirean a tóg Dén Concubair. Šlac Tamán reilb ar Rinn Tamán, agus cuir Conall faoi i gCúic Aróne—Conall caom cia ba raóirpe. Maroir le Dongur, an taoirpeac a bí opra, ba uair a fuair Dún Dongura a ainm.

Šir tráct, ar fepirint do Cairbre sup bailig na Fip Dolg leo šan ceat buail raóarta fepirge é. Agus do cuir pé ršeala cúis an gceactar a cuair fá uppaóar opra. Táimgeadar cúise. Dubraó leo imēact go beo agus clann Ugmóir a tabairt an ar. É rin nó cat a fuagairt opra. O'imēis an ceactar nó sup ppoicead fáitēe Cpuacán.

Sí an comairle de cinnead le clann Ugmóir go mb'fearir leo comrac aomfip ná fillead go laigim fá an-flaitear agus éagcōir Cairbre. Fearraó an comrac agus

marbuisēad an ceactar Fear Dolg. Agus tá pé ráirce sup le lámh Cú Culainn do tuit Conall. Sup cuiread i gCúic Aróne é, agus sup tógad capn or cionn a uairge ar a tugtar Capn Conall i n-aice le Šort Inre Suaire.

Daile Conall atá mar ainm ar an áit anoir.

III.

Ar na rligē dá raib foplamar aca ar Uib Fiacrāc Aróne ní raib duine ar mó a clú ná Suaire. Cpiortēact agus péile an dá tpeit ir láirpe dá raib ann. Šráó Dé agus šráó don comupram. Agus tá cuntar ar an dá tpeit seo ar maršam fōr ní hé amháin i rean-ršair na tpe ac fpeirir mar bealorēap i meap na nraime.

Da ve ríol Éireamhóin é. Mar ba mac Colmáin, mic Cobčair, mic Šoršmionn, mic Conall, mic Eogain Aróne, mic Eochair Dmic, mic Dairi, mic Fiacrāc, mic Eochair Muigmeadóin, mic Muirdearig Cpiig, mic Fiacrāc Špaibtime, mic Cairbre Lišreacair, mic Commaic, mic áiric aomfip, mic Cuinn Céatōataig é.

Agus ir uair do ríolpuig clann Eirōin, clann mic Šiolla Ceallair, agus clann Cléirig.

Da ó uncal dó do ríolpuig clann Šeacnapair.

Bí a pí-teaglac ag Rac Dúrlair, lámh le Cinn Deapa. Tá cairleán ar an láčair rin anoir. Cairleán a tógad ag Ruairi Mōr Ó Šeacnapair pan rēmar aoir vēas. Da le flann mac Šiolla Ceallair an rean-cairleán a bí ann, ac bain Ó Šeacnapair ve é. Leagad é agus tógad an ceann atá anoir ann in a áit.

Bí pí-teaglac eile aige ag Šort Inre Suaire.

Anoir cuiream ríor go hačcomair ar na rligē tar ríolpuig Suaire.

Mar dubraó ceana tugad Uí Fiacrāc Aróne ar éipic Aróne.

Bí an Fiacrāc seo i n-a rlig ar Connaecta ar fead dá blian vēas. Da leap-veapbácar do hiall naor-šiallac é, agus bí pé mar taoirpeac or cionn muintipe Néill. Uair dá nveacair pé don Mumáin ag tabac ciora agus cánac an Ríog Néill cuiread cat air, i n-áit tar b'ainm Caonpaige i Lumneac. Ac tug pé marōm ir puais ar muintip na Mumáin sup b' éigin dóib bpaigē ir šialla a tabairt dó. Šonac Fiacrāc pan šeac. Agus ar a vealac abairt don Teamair do himpead reall air, agus aoir luēt reanēuca sup haólacad beo fá talmáin é in Uib mic Uair Dpeag i gCo. na hlar Mhōe.

Ac fōr. aoir reanēave eile supab iad na šialla a haólacad beo beirōeac mar bíotar, tapēir bār fášail do Fiacrāc de bair a cuir cpeact.

Tá pé ráirce go raib ceactar vēas de ríol Fiacrāc 'na rligē.

O'fāš pé cúigeap mac ina úiar.

Oat-í an mac ba cpođa agus ba calma díob seo. Ar báir Néill togad mar áro-pí é, tuairim 'r an bliain 406. Bí áro-flaitear Éireann aige ar fead react mblian ficeat. Rí Éireann, Alban, Dpeatan agus go Šliab nēalpa tugtar air ag reanēave na héireann. Fearaóac an céat ann a bí air. Ac mar šeall ar a čaparōeact i gcat ir i gcomlann tugad Oat-í air, mar ir ionann vaici agus taparō.

Fā'n am seo bí a veapbácar Amalšar mar pí ar Čirge Connaect, agus ba é an céat pí Connaect a bí ina Cpiortarōe é.

Caillead Oat-í ra mbliam 427. Caor čemirōe a buail é agus é ag tpoio ag bun na nálp. Agus, má'r fīor don ršeal tugad a čorp abairt sup haólacad fá'n šcotipe vēis i Roilg na Ríog i gCpuacán é.

I n-aice le Daile Cpuarō, loipup, tá cnoc vāpab ainm Šliab Áilp, agus tá raime ann anoir a čeapap sup ag bun an tpeirē seo a marbuisēad é agus nac ag bun na nálp i o'šir na héilbēire.

Béirir go mba i tuairim luēt rēaire sup áro-nōraig an bār é tucim i o'šir na héilbēire, bíor ir supb é an raigēat šealāin ba pioap le n-a bār, ná tucim i mDaile Cpuarō loipup le linn a beir ag

iaiparō cumāct a veapbácar Amalšar a čur i o'čreire. Nō béirir sup raime nac raib Šliab Áilp loipup ar eolar aca ba cionntac leir an bpaíršeal seo ar o'čir.

Ar čuma ar bí ba voēt an bār ag Áro Ríš é, agus ceartar go raib díogaltar Dé ann.

Díor pin mar atá níl amireap ar bí nac reavairē appāctac oirbeapāct a bí ann. Veirceap sup ruz pé an buarō leir a šeac go leir cat dá o'čig pé. Go raib tpiur ban aige, agus sup fāš pé ceirpe mac ficeat ina úiar. Da é an t-áro-pí veireannac ven čpervēam pāšānac a bí ar Éipinn é.

(leapap dó).

miceál ó cléirig.

coláiste an spioéil.

Tá fá'n gCoirce

CRAOB NUAÓ

A čur ar bun

i mí na lušnasa

i Ror muc

Le hašarō

múinteoirí Caircil

agus

luēt šgoláirēacta

Šac Fairnéir

O'n Rúnarōe,

Coláirte Connaect,

An Spioéal,

Co. na Šailimē.

eašrān nuad šgoile.

Seilg i meapš na nálp

miceál Dpeactnac do ršpōb,

An Dp. S. p. Mac Éipí do čur i n-eagar.

Luac react bpišne.

Le fášail ó

Šeamus Ó Dubčairig agus a Curo, áč cliat.

Cnoc na nŠabā

miceál Dpeactnac o'airtupš.

An Dp. S. p. Mac Éipí do čur i n-eagar.

Luac 2/6.

Le fášail ó

Comluēt oirēacāis na héireann, áč cliat.

Coláirte na hioiršōile, Šailim.

cūrsai šamraio do múinteoirí.

Béir Cūpāi Šaēvilg ar bun i gColáirte na Šailimē ón iad lá o'lul go o'ci an 2440 lá do múinteoirí an Oirēacair Meaōnair 7 Roimne an Oirēacair Čeapōamla ar na neirē seo:—

1. Šaēvilgē: Láairt na Šaēvilgē. Fōšpaigēact na Šaēvilgē. Čigre na Šaēvilgē, roir řean 7 nua.
2. Šeancap: Šeancap na héireann. Šeancap Čpōc leata.
3. Čip-eolup, Čpūinne-eolup.
4. Matamaitic.

I o'ceannta na léigēactai, béir tpiur rean-čaintēoirí Šaēvilgē ra láčair le reančap a beir acu leir an aor léigim.

Le čuile úšōar a fášail i o'caō na šcūpāi nó corčap čotūigē 7 caircil, ršpōb go o'ci

An Meaōrānairōe,

Coláirte na hioiršōile,

Šailim.

An t-*trá* úd a *cuair* Mícheál *Dreathach* go *Londain* *bí* *Saillíneach* eile *as* *reisiúbadh* *airtí* *Saeóilge* *ar* an "*Scláirdeán Soluir*," "*Diarmuro Donn*" an *t-ainn* *cleite* *a* *bí* *ar* an *oipa* *reisiúneoir* *reo*, *asur* Mícheál *O Máille* *a* *fiop-ainm*. *D'éas* *ré* *go* *hós*, *ac* *ru* *ma* *cailleadh* *é* *bí* "*Eócaró Mac Ríog Éipeann*," *asur* "*An Siolla Dubh*," *reisiúeá* *aige* *asur* *bí* *ruar* *le* *ceáto* *tréacht* *foill-riúge* *ar* an "*Scláirdeán*" *aige*. *Cuir* *fe* *féin* *asur* *a* *dearbhrácair* *Tomás O Máille* *easair* *ar* "*Amháin Clainne Saeóeal*," *asur* *cuireadar* *noctá* *asur* *reandúr* *leo*. *Na* *noctá* *atá* *i* *ndeireadh* *an* *leabair* *reo* *tugann* *riao* *dúinn* *an* *t-ugtar* *a* *bí* *le* *curo* *de* *na* *rean-amháin*. *Taithis* *na* *noctá* *úd* *go* *mór* *linn*. *Bláiríní* *beaga* *a* *bí* *ionnta*, *ac* *bíodar* *go* *rpéireamhail*.

SEOMRSE MAC MIOCAILL.

Ní tual do Coláirce na Tmonóroa Mac Léiginn a leigean uairte san a éporde a éamab in-ágaró Clainne Saebéal 7 a aigne a éaleab le gallbácar. Níor éirís léit saé don cplac a lúabó dá toil. Níor éirís léit Seoirre Mac Míocail a lúabó ina gall tá ré anoir ina épánn éoranta as fáé oíre rsoile atá as obair do'n Saebéil, agus rá ré ina págar as ráé lué leirge éun oirpe. Deirceap go bfuil dá leir véanta dá éean, so bfuil leat as léigean na Saebéilge agus an leat eile as an sceol. Tus ré léigean, trío an peétoí atá tamall ó foim ar éeol na Rúireac agus níor éraobrgaoileab o Daile-áta-Cliaé le leir-bliam don léigean. Saebéilge no béapla a bí éo mar leir.

STOC AGUS CEARNÓS.

Tae, fionta, Diocáilce, Cuile Sópé ar feabap.
miceál breacnac,
an Cearnós, i nSailim.

MAC DÁTÓ

Innrean nua ar an rean-réal a tus
tomás ó máille.

Fá réir anoir agus le fáil ó

Comlué oíveacais na héireann,
89 Spáto an Talbóirís,
Daile áta Cliaé.
Sgilling atá air.

Ó cuimín 7 ó sreanaís,
is sráio na siopaí,
i nSailim.

Tá an tae ir ir fearr i gConnacá 7 so leor
neite eile atá mactanac le págal i uis
Monica níc Donncaó,
sráio áro na Sallimé.

Níl don triopa in n cailí a bfuil níor mo
éapáirde Saebéalac i págal ann ná as

A. moon, tecranca,

A ósolar cultaí fear, hata ban 7 saé don
trópé éavais féilear o'fe. éean, nó
páirpe.

Fiorfionta esinton, i n. uillim

leabair

Tá tosa agus noa na leabair ir fearr roir
Saebéilge agus véapla—le págal ó

máire ní raáallais,

87, Spáto ilac. na Dmpeóige,

i mbaile áta Cliaé.
Fás liorta uairé.

An Siolla Dub

a sgríob

miceál ó máille

le págal ó

Comlué oíveacais na héireann,
89 Spátoan Talbóirís,
Daile áta Cliaé.
leat-doróim a luac.

éiníní i neadoin.

AON-DO-TRI.

Bí dá éan ann uair agus minne riab a
vteacín i rseic bis burde.

(Tus pacáipe faoi véapla iao ac íor
vubairt re rmito. Connis ré faoi pín
iao ir ní bfuil uairé lio.)

Neat beas éluémar, ée, éeolai, vós ba
eab í. Nuair bí pí réro éuir an t-éan-
cúce ubéacái beaga sorma innti—na
h-ubéacái ir veirpe dá bfacea tú apam!
Vreacnuis an Sárúin oppa.

(Le leat-fúil a véaple ré anoir ir apíre
so breiceab ré a pábapir ann ir mo
léan bí.)

Lugeab an t-éan-cúce ar sop ra nro leir
na h-ubéacái a éonneal te, rábáilte agus
nuair a bíor pí cuirpéac páruigéte téigéab
an t-éan-coilís na h-áit le rseic a tabairt
do'n éreacúin vóet.

(Bíor an Sárúin a' fáipe na
h-ubéacái ó maroin so faoicín "nó a
meap tú," veir pé "a vtiocfao don eab
arú éoréu")

Ó lá so lá, lugeab an t-éan cúce ar an
nro ac maroin eicín v'íméig léití agus i.
Sábáil fuinn ar a vóeall báire. Bí súc
breas as an éan coilís freirín, agus coruís
reiréan a' porcaigil ar a mme séipe mar
éapla pur ionganac. Bí na h-ubéacái
beaga sorma glanta leo beagnac ir ní páb
fága ac na blaorganna i n-áit avtamis
reolb oppab. Nuair breacnuis an páirín
éapir comair céapó a bí i leabair na
h-ubéacái ac éiníní beaga víveaca ir 'ao
lom-noctúigéte lag.

(Ní éreoréac cé an gliontar a bí ar a
éporde nuair comair pé na h-éiníní,
aon, dá, trí.)

Bí éruabós an traoáil ar an éan cúce
agus ar an éan coilís a' polácar vó na
baibíní éan agus a' fáil a mbéilí réro.
Céapó a minne an Sárúin beas annpín, meap
tú?

(Rit ré vó rsiotán irteac éun an tige so
vteagab ré éucu puáminn le n-íe.
Annpín tus ré amac taor apám éuis
na h-éin. "Tá a vóinnéar ríúo uacu,
tá mé céapab," veir pé.)

Méavais na h-éiníní óga so tréan agus
ir éapir so páb riab réro le na s'aro
ceacáanna a foélum. Apae b'éigean vó b
coruís as eiteall.

'Spám an t-éan cúce ir an t-éan coilís
vóir an éaoi le na s'euro rsiatán a leacnú
amac agus le na s'euro cor a érapú so
h-ealaóanta. Náé hiao na h-éiníní a minne
éuile pórt a vubairt a mama ir a vveavie
leo. Dá breicféa an iapracé a tus riab
le na rsiatán a rsiapab ar vóir véanpá
sáipe.

(Bí apainneacái sáipí ar an bpacáipe
beas com beacúigéte ir bapamail bí na
éreacúin uilís.)

i vtopac ní féao riab eiteall ac ó'n
rseic burde so talam. Ac ba éapir sup
neapcuís na rsiatán acu agus so luac
i na vóiró rín éroé riab na réoita
vóirveaca, vácóirveaca agus ríúo ruar leo
ór cionn na rseice bige burde ir ór cionn
an rsonra áipó—ruar ra rreir agus amac
ar pur an traoáil móir a' raóirú s'reim a
mbéil vóir héin.

(Slaó an páirín vóir i n-ápo a s'oca
"so nsgoúigé Dia vóair, a éiníní
beaga.")

miceál ó conlám.

Lóistín veas sa nSaebéaltaé.

Tá Teac beas gleoíre a bfuil Trorgán
mar ann un ríveacám i sceap-láir na
Saebéaltaéa i scomair an trámparó. Tá
an teac ríúre ar vóro na trága 7 tá
comgar iarsaieaca 7 fáilvéapacéa ann.

Ssriobtar so vóí

éean uí leatám,

Innreabán (Inverim),

Co. na Sallimé.

An Siirfiab 7 an eapós

A' ríneab amac saé bealac ó bun an
trléibe bí macáipe breas leatán nac páb
a' fáir air ac éaonac burde agus fionn-
capnac agus culcán fpaóic annreo ir
annpíro. Ac, bí aon tom páirínge amám
ann a bíor dá luargab as éuile saor a
réro anuar ve éualam an trléibe nó anall
éap vórim an macáipe, réap glar a' fáir
cap air agus é ar nóir oileám glar as
bun aille vóinne. Níor leagab ríú apam
ar an tom páirínge vó náir céapab nac
páb ann ac páiríneac agus fionncapnac
agus iao a' fáir éom vóit rín le éeile ir
nár réavab breacnú tríoita irteac. Ac, ní
hamláir a bí. Iréig in a láir bí ápur beas,
réap reoíre érim mar uplár ann, agus é
éom vóirca leir an meavon oróce, agus i
pit an lae, reibeanac móir ve Siirfiab i n-a
éorab ann.

An lá reo, bí an Siirfiab éreir an oróce
a éiteam i nsgoic Séam Ruair, áit a páb
reamar véapís blarta a' fáir. Bí a vóis
teann a' teacé aváile vó, agus éreir
éreacab a vaint ar réin, le vóiré na
h-oróce a éiteam dá éuro fionnais, vóirú
ré riap na éuara fáva éap a éuailí, agus
v'áon léim amám bí ré iréig i na ápur réin,
a ríuís leagab ar a éora coruís agus na
cora veirú érapca irteac fá n-a vóis. Bí
érian na marone a' s'obab anoir pan áipó
éoir agus i as vóirab ríuab agus macáipe
ré éeile. Smeacám ní páb ar aer ac
éuile ní éom vóir, fpuáinneac le rean-
póillig i n-am marú na h-oróce. Agus bí
na ríúil móra, vóirba, póillreaca dá vóirab
a' an nsgirfiab agus a éorab a' tuicim
air agus é i n-a lúge i n-a ápur beas réin.

Tuar fá élué ar éaob an trléibe bí neat
beas éluémar as eapóis. An maroin áipóre
reo vóirúis rí. Níor vóir vó céapó a
vóirúis í, ac ar éoréail na ríú vó, tus rí
fá véapla so páb ré i na lá. Tus rí fá
véapla, freirín, so páb faobap ar a soile.
Cummíis rí ar an luicín a marbúis rí an lá
póiré rín, ar a lagab fáimín a vóir rí áipó
agus ar an mbeagán pártca a vaint rí ar a
éuro féola. V'é a lagab rín ba éionnacé
leir an véapabap malluigéte a bí ar a soile
fá lácar. Séapúis ar a soile. Táimís an
vóir érapóre ra bfuil aici. Níor móir vó a
veit a' capuigé amac as polácar vó réin.
Dá mblaieab rí ve'n fúil—v'áon vlogam
beas amám réin vó—vámpeab rín an
faobap dá soile, agus ní beab rí éom
cantalac érapóre ir bí. Táimís rí amac fá
aer úr na marone. Vreacnuis fúití agus
éapiré. Véamán éan ná annmíre a bí le
féiceal. Anuar an ríuab léit a dá éuair
vóirpúigéte aici, a ríón i n-aer, agus a vó
ríúil as vóil amac ar a ceann le teann vóile
ra bfuil. Níor véava sup éuir pí balab
annmíre. Rit anonn 'r anall. V'fan i n-a
reapam ar réab rsiacám. Annpín anuar
léití le luar lappac agus minne caol vóiréac
ar an tom páirínge.

Deirceap nac réroir teacé ar Siirfiab
agus é i n-a éorab, ac, mo vóine ra tom
páirínge, bí ré ar a fáimín póis agus é as
vóironglóir ar an mbéile a vaint ré ar sopé
Séam Ruair, an oróce póiré rín. Ac i na
vóiró rín ir uile, ba éapir an móilí air na
ríúil éoréailte agus a éeann a éroabó nuair
a v'áipúis an pur as vóamail ra páirínge le
na air. Váirínge ré an námaro ar an mbalab
v'éan a táimís éuise agus ar so vóiracé
leir sup éuir ré an ríuab ruar ve réin ven
éupra rín. Vó rín ré é réin ar mullac an
trléibe agus dá v'éagab ré an tír san póiré
ní féapab ré an eapós a vóiré ar a éeann.
Táimís éreacéab i na vóilí agus ualac ar a
éporde. An eapós víabalta nímneac vó,
céapó a v'éanpab rí? An vtiocfao rí ar a
éoir apir. Dá vteagab . . . bí ré as
éirge puáinneac nuair ríúo éuise an eapós
agus i i na rean-pit. Bí ar an nsgirfiab
vóet éuir ve apir agus ir ar éisín a bí ré i
vóon na cora a tabairt leir ac iao as
lúabó faoi, leir an umán agus an uabár a
bí i na éporde. Tus ré cúpla cúpra ve'n
tríuab an túipar reo, agus ba móir an
réineab a bí ann nuair a éuair ré i véalac

i dtom aicinne ar imeall an macaíre. Ac, bí an earós so dian ar a dóir agus a rúil as rphéadapnaí leir an uil pa bfuil agus an fonn troma a bí i na cpoirde, agus níor aipis mo úime tava so raib an diabailín nimneac i ngrimm ann. O'eipis ré de léim agus ar so bráca leir aipir. Baimeat an earós ar sheim as toul tpió an aicinn do'n shirpiat ac má baimeat féin o'fás ri an balat brian i na diaid.

An macaíre a tug an shirpiat aip féin an turpar reo agus cuir ré de é so lúthar éatpion corac, a curo nipt agus a mipeac a' teact cuise de réir a céile, na cora a bí a' lúbat faoi i dtomac so teann láirir, 7 an anail aise aipir. Ac an balat brian reo i na timceall, oá bfeadat ré rgarat leir, ba cuma leir uamhan ná uatbár. O'fearpáirde talam a curo ior é féin agus a namáir ac ní raib am uar cuir ré an balat rin náir ceap ré so raib an earós so olúic i na diaid agus sgarais ar a riubal oá réir. Ir iomda léim slanopgarat a tug ré ear clatde agus rsonnra, ear rpué agus rpuacán. Ir iomda fear a rgarais garat nó coileán i na diaid ac ir beas aipir a bí aise opra. Sin é ba ual oó ó táimis far opolais i na modall, agus na cora a raib ré i na sleiceammar tug riao plán é oá leacta oá raib a curo namat. Ac an balat brian reo-níor cabair oó cor oá éatpime ná mipeac oá méat. Teir aip slan rgarat leir nó éalóit uat; agus b'é rin a fearact as an earós é rreirir, uar leir.

A' gabail ear aip na sheim oó, mar a raib fear a' tise as tabairt aip oá curo cabairte, euata ré "hulla, hulla" ar a cúl, ac le capat oó lánne bí ré ar amair agus éirceat. Bí Micil lágac a' slanar pacat i na sgarat féin agus ar feiceat an shirpiat cuise oó, cummíng ré ar a sáipofin slarrai agus, "Rabwai, Rabwai, féaca féaca" ar reiran as glatad i n-áir a cinn ar an ngarat a éat ré le hait oá bliatán pome rin. "Cpoat aip opra, lá gaoite," arpa Seán Ruat, agus é a' caiteam cloé leir, "maran turpa a rinne an léir-rsmor ar mo shirpiat slar." Ac deamhan aip a tug ré opra uilg. Níor dia oá bí a' oéanam imitde oó ac an earós a bí ar a dóir agus an balat brian a bí i na timceall. Le toul faoi uon sheim bí ré a' oéanam ar a áit comnuigte ra tom raicnige, é cuipreac páruigte rreir turpar fava i n-áirge a curo de i pte an lae.

Maran láir na bárac, o'eipis leán Ruat so mod. Bí aip ualac móna a tabairt abait agus níor b'fior cá mbeat an meamair apail a bí aise. Sad ré amac, an ceannrac i na lán agus a píopa i na beal, agus an deatac oá rgarat oá n-áir aise. Ní raib áit a pápóat an t-aral éatna an lá ba géir oá raib ré a' ceartail ac tuar ar mullac an t-pléir. Siar le Seán treapna an macaíre agus ar teact oom fava leir an tom raicnige oó leat na rúile aip, nuair a conat ré an shirpiat mór beacuígte pinte le n-áir. I na corat oá bí ré uar le Seán agus éat an ceannrac leir. Feannc níor baimeat ar. Téatuis cuise ar bair a cor sup rus ar na cora veirir aip. "Tá oó curo bíu itte, ar cuma ar bí, a mic ó," ar reiran. Car timceall é sup tug pá deara an poll beas veais ar cúl a cinn.

"Earós, m'anam," ar reiran.

AN COISIDÉ.

LEADRA NUA.

MICEAL RUAT. "Máire" a rsmíob s. Phear Oún Deatgan oó cuir i scló 7 oó cuir amac. 1/6 acá aip.

AMRÁIN AIRC MIC CUDTAIS. Curo a naon. Enpi Ó Muirgeara oó cuir i n-easap. Phear Oún Deatgan oó cuir amac. 2/6 acá aip.

LEADRA NUA

FOGRAIUEACÉ SAÉOILGE AN TUAIS-CIRT. Séamur Ó Seapcais, M.A., a rsmíob. Dún 7 Ó Nuallán, Déal Feirte 7 Baile Áta Clat oá díol ar 12/6.

Sin leadra bpeas a táimis amac le zoiuro. Maran le leadra éapnaitla Saéoilge mupb é an ceann ir fearp a táimis amac fof tá ré ar ceann aca. Tá ré ar an mbeasán leadra Saéoilge a hpuigeat rgaláir ar na tiorca com-tigeada eolur ionntu nac raib le págal acu ar a malairt bealaise. Ir mór ir pú so bfuil leadra uen tróit rin oá rsmíob aipir pa nSaéoilg. Ir far oó ceana nár rsmíobat aon ceann acu.

Seo é an tróimáit leadra a rsmíobat ar uplabraideact Saéoilge Uat. Tá veir-pugeat uar é reo agus an oá ceann eile a rsmíob Quiggin agus Sommerfelt ra méro nac raib ionntu púo ac Saéoilg aon baile nó oá n-abráinn é aon uime; ra leadra reo tá léarir ar Saéoilg Cuise Uat ar far an méro acá ar págal oi nó a bí ar págal nuair a tiorais reiran a' rsmíob. Ir iomáit cineál Saéoilge a beac imtiste ar ceal so héas maran le n-a blar 7 le n-a uplabra marac so bfuil páirneir ra leadra reo aip.

Sa nSeapmáinn a cuipreac i scló é. Ní raib far uen cló Saéoilge ar págal. 7 leir an púo ir zoiro oó a curo ra leadra cuipreac cló a díol ar an rean-Deapla ann. Ir ar rean-rsmíob na Larone a tóigeat sac aon ceann acu ir beas nac mar a céile é féin 7 an cló Saéoilge. Tugann ré rin cuat deat uon leadra san bpeis, ac b'fearp an románacat réin i scár uen tróit reo 7 ipe ba luza uiomall, maran le ppár, corcar, 7rl.

Tá ré páirte so otugann a ppon réin eolur oó uime 7 nuair a leanaí Ó Seapcais ppon réin ir fearpoe an leadra. Ac anoir 7 aipir géilleann ré ró-mór oó na huatpion com-tigeada 7 cuipreann rin amú e. Ní réirir na ponnat rin a míu i sceant ra bpáirer reo mar níl an cló le n' a'arú rin ann. Cuipm i scár, pa bfoal "rtoir" L.99, cuipreann ré r-(rT) ran áit a mba éoir r-(rD). Ar an scuma céatna r-(acá aise uona foela "rteallós." "bipre." "cópce" L. 117 ran áit a bfuil o'caol ra sceant. Aipir ar leat. 96, tá rk-cupra rior ra scomaraciseact oó corac an foal "rsonnac" ran áit a a bfuil "rs" oó ceat ra sceant, agus P. oó "rpapra" ar an scaoi céatna. ran áit a n-abáirer "rD." Cuipreann ré rreirir r. T ra bfoal "boiteanact." L. 136, ra n-áit a mbeat o (caol nó leatán) 7 o (leatán) i sConnacta. Ar an scuma rin rreirir teactaire T ar leat. 168. Tá mé lán-cinnre sup euata mé o i n-áit r i oirp Conaill i bfoela a bfuil éit i lár báire ionntu ar nór "uécós" "oécós." Sin ampuoct eile a díol as an mbairt uatpion réamháirde bw—a rsmíob ra bfoal "baile." Níl aon w i sConnacta i sceann ar bíu de na foela rin ear éir b (leatán) ac amáin beasán beal-cpuinnir mar seall ar an m "b." Ear éir so rsmíoban Ó Seapcais bw—oóir ir ar éigin a éreirir so bfuil rin i oirp Conaill ac oipeat ac amáin so scuipreann ré rior mar comant a a' géilleat oó Quiggin. Ceap-taigeann ré Quiggin 7 Sommerfelt maran le b atur f caol ra méro so n-abráinn ré nac mbionn y ma uoiat ac amáin as an aor ós. Bí rsmíoban an leadra reo ma láma as Sommerfelt nuair a rsmíob ré a ceann féin 7 ir cinnre sup baín ré oó leor leara ar, mar ir meapraige so mór, fava tiorac i scár uen tróit reo ná Coisrigeac. Tá ponnre beaga eile i scorp an leadra a bfuil an t-uatpion púo beas neam-airac ar an scaoi a labrann ré opra. Ac ní laíu an méro rin ar far ar fearar 7 ar fegaint an leadra. Tá sníom ear cionn oéanta as Ó Seapcais ra leadra reo 7 tá cpeirdeamant mór a' uol oó ar a uet.

CHEAGA ÁRANN.

Síó so bfuil cheaga Árann lom 'r tarpuoct. 'S coramlaet épáirde ar an áit so léir, Tá rós le págal ann 'r cuimear álainn. Nac réirir a páru 'n aon céaro faoi'n rpeir.

Tá aer le págal ann, fíor-glan o'n áigean. 'S tá ruamneap átarac ar a trágta mín', Tá gleannta rām ann, 'meas na sceaga láirre. Agus corat bláirar a' uoprat tpiócu.

Don té 'ta cpáirde, mí-follán, tnáite, Tá rós le págal ann 'r éatpimeact épáirde, Tá blar an tráile ann, so plánteamail, láirir, 'S cumraet bláir ann i ngleannta caom'. Tá cheaga rcardeamail faoi rsoa oó páruigte, Nac bfuil a ramail le págal ac annreo amáin, 'S ta aorbeap páramail, rós 'sur plánte, 'Sa mbolat bpeas uata, ran aer a' rnam.

Tá uoime lágac ann 'sur iat so fáilteac, Tá riao báirdeamail agus uatamail, rial, Tá meap le págal ann, o fear 'r o páirte. 'Sur fairpneact éatpion, san caiteam 'na diaid. Tá cainnt le págal uat 'ran teanga áppat. Oo labair páirte 'r ar naom so. Ir tá riao pára le i ponnre so páirteac. 'S san aon rparail, ar macat léiginn.

Tá cuat na plánte ar sac aon ní i n-Árann, Tá 'n t-eallac so rām ann i mbuailte réirde, Tá 'n laos 'r an t-uan 'r an meannán sáirdeac. As uéanam ranngeair oá máirre réin. Tá 'n cup 'rna gleannta faoi cuma plánteamail. 'S an cimin rúgac a' cup de so trean; Ir mar púo 'ta Árann, san aon áiróeil, 'San ramrat bláirar 'r a bfoisnar na uóar.

CILL RÓDÁIN, ÁRANN.
TÁOS S. SEOISE,

SAOR-STÁT ÉIREANN.

FUAIRAT IARRATAIS CUN CUIRTE CEANTAIR AR CEADAMNAS DÍOLTA OIL.

Don té a mbaineann rin oó: Díot fíor agus so bfuil ré o'incinn agus lappat ar a cup irteac so oí an céat. Cúirt Ceantair a beap i nSaillm ra sCeantap 7 uon Ceantap rin na Saillm. i sConnat na Saillm, an 19at lá de mí lúil, 1926, as lappat ar an sCúirt deapbú airpigte a tabairt far tugat uon ceatammar coitcianta ar Deoir, Cioer 7 Díotáille reacta a díol in mo teac i mBaile Cláir na Saillm, i mDapúntac na Saillm, agus i bPáirte Baile Cláir na Saillm, i sConnat na Saillm. Agus iré an teac rin m'áur 7 m'ac comnuirde agus díot so oí reo an ceatammar díolta oil ra teac céatna i n-áim Seán Mac Uatérir ar uirpigeat a curo ra teac uon. Inoiu an 25at la de mí Meicim, 1926.

Mipe,

A
DRISTO X NI HOISIN,
Maro

SEÁN C. Ó CONAIRE 7 a Mac,
Saillm,
Aigní uon lappatáir.

Finné: Míceal S. Ó hAilín, Dígeatáir, Saillm.

Seán Mac Siollapnát, Siúrtir Ceantair, Saillm.

Liam Ó Catáil, Siúrtir Ceantair, Déal Áta na Slua.

Liam Ó Dálaig, Cléirac na Cúirte, Saillm.

Agur oó
D. F. Ó Coimín, Ceannpore, Sára Sióccána.

Buaire na Sean-mhá

(Ar Leanamhaint).

Ad sinne rian dearmad, agus o'íoc rian so daor ar. Cuiread Camonn de Róirte, an buacaili uob óise agus dá luza mipeac acu, ar an áirdeall le focal na faire a tabairt o'á éirí. Ad nuair a o'áiríse reirean Sean-Máire a' teacht níor fan pop ná pap aise—bí pé i na rtaic, ba gearr sup tuis pé céaró a tápla agus céaró a bí i noán uob'n beirte eile. Bí pé roir o'á comairle—arh gearr uob mteacht nó panaect ad fochuis an tuairgín a bí i láim na sean-mhá an méro rin agus tuis pé uob na bonnae é.

Irtis 'ra scó bí snem as "Seán Fáda" ar sé, agus bí an buacaili ar Cnoc an lma. Dá ceangal bamear pteab arca. "Tamuro péir" arpa Seán Fáda. "Tá ar scharpe déanta anoir nó ariam." Dá cuna leo fá'n t-rean-mnaoi—ní déanfaó rípe don uocai uob' ceap rian, ad pé an curo bá meara uob'n rseal so mbeirí i fá'n uob'ol masaró as éirle uine ra bparpóirte agus an uéas-cáil a bí oirca. Ad ní cloirpíre focal uob—fás an méro rin fá'n-a scúram-ran.

Nuair a bí fíor as Máire uob' nárb é an madoa rian a bí ann cor ar bí rsearó rí amac i n-áir a soa "Sauróte, Sauróte." Ar a éirí reo uob na buacaili a bí irtis o'féac rian le rsiúro a uéanam amac táirpí ad céaró a sinne rí meap tu?—ad uocai an éirí a uob'ad i n-a n-áirí. Ar éirteacht so uob' é. So uéim uéaróta tá pé cinnce oim cup ríor ceap a uéanam ar an ngleo ir ar an raic a bí i sclór Sean-Máire an oirde rin. Sárpús pé a bparcar nó a scualatár. Bí Sean-Máire a' rsearóirle so gearr fearpá fíochmá i n-áir a cinn ar a soa "Máire mipe ceacht uob' ar ball." Agus le sac ráó buailfead rí buille uob tuairgín ar an uocai a cuirfead na pñorúnaig uob'ca ar creatad. Ad irtis ra scó a bí an raic ar ríubal uob' rí. Bí gearó, ceapca, laeam, ceapca pñannca a ir éirle fíor ar fáo a' rsearóirle le éirle—cuirfead pé rsear ar gearrteacht. Agus éirtead mo beirte a' uéanam a uob'íll a cup i uéirgint uob Sean-Máire nac raib ann ad rpióir ad uob mbeirí a' cainnt so lá pñip a' éirle uob' é an cár céarona uob' é.

"Nac uob' an ríor rpióirte a fuair rí," a uéarfaó rí, "ad cuirfe mipe corp leir an obair reo. Ní uob'ar rpióirte mipe bíor fíor asar." . . .

Mar rin uob' ar fáo leat-uair a éirle ad "o'á fáo i an oirde tagann an lá." O'áiríse Sean-Máire coirceim uine a' teacht éirle agus cé uob' ann ad Máirtín Ó Ceallais.

"Céaró tá oir, i n-aimm uob," ar reirean. "Á céaró tá oim, nac bfeiceann cá fém céaró tá oim. Cá bfiar uob nac bfiar mo ceapca uob'ca ir éirle fíor rsióirca leo. Ad íocfa rian ar an obair reo, cuirfe mipe an uob'ísear oirca."

Ar éarí ar bí, pñorúis Máirtín an ceir mar reo. Uobair pé le Sean-Máire uob irtéac 'ra teac agus so bparpá pé ainmneaca na beirte uob. Annrín rsearó pé amac na Sauróte. Ní gearó uob a ráó ir uob'ca sup glan mo beirte leo com rsióirca i n-éirínn ir o'féar rian. An marom uob' rsióirca bí Sean-Máire i na ríoré uob' éirle na gréme. Rinne rí ar baile—agus uob' na gearó ann ir fuair rí coza pñinne oirca. "Ní comneócam oirde eile 'ra teac íad" a uobair rí. Tá so mar ir níl so h-olc.

Táiríse Diaróaim—lá an marpáir mór. So luac ar marom o'áiríse rí na daime a' uob' ar a teac ar a mbealac uob uob'íle mór uob. Bí pé ráca uob'íseannac nuair a buail rí fém uob'ar oir ní raib don gñó pñorúad le uéanam aic. Ar a bealac irtéac uob fochuis rí léirí fém nac mbacfaó rí leir na buacaili so mbead an pñorúis éir ar cuna ar bí. Ad an raib rí uob' rí fá'n uob'ísear? Sin é an buille. I n-gar uob'íle mór uob, conaie rí na

cárranna a' teacht éirle. "Tuis reo" ar rípe léirí fém 7 níl pé ad a h-aon a éirle so fíor. Deannuis rí uob muintir na scárranna. Bí comhalaect uob'ísear oirca uob'is. Níor tuis rí é. Ad fan, reo comhara uob' fém éirle.

"Oaile a Cáit," ar rípe, "cé mar a o'áiríse uob'íle?" a mipe, a Máire, ná bí a' cainnt. Táiríse rsióirca ar fáo. Níor ceannuiséar faic uann, mar táiríse gearó ir éirle fíor irtéac i Sapaná, éuala mé, or na ríoréar coisrúca. Níor ceartuis ó na Sapanais, a Máire, ad an buille a tabairt uann agus mo léan fuair rian an uob' an uob'ca reo. Dá rsiúis le Sean-Máire a comhara uob'ca so uéimín.

Ní raib rí i bpar ar an mbeirle mór sup tuis rí an t-áir a bí uob'íle sup uob'íle a raib le uob'íle aic i mbeirle—uob'íle a cñoré. Cá bfiar uob'íle nac ar uob'íle pé pñorí ar ríon na beirte an oirde rin.

(An éiríle).

PARÓIR Ó MUINTNEACÁIN,
Baile Locha Riad.

MAIS EALTA EADAIR.

CAITLÍN NÍC SHANN DO SGRÍOB.

Sin leabair uob' teachtmar atá ar éir a teacht amac. Séaró atá ann uob'ísear, pé rin, leabair a' tabairt eolur agus reanóir ar áircaea timéall Baile Áca Clia. Sa rrean-aimpí fém, ní raib áir i n-éirínn ir mó a bí i sceir na bpuis-óiréac áca Clia, agus tá a lán rsearca faoi ir na rean-leabair. Tá leabair ceana i mbeirle uob' éirle reo beagna ad pé é an céaró ceann a táiríse amac ra n-áiréirle. Ir mar linn so bfiar pé cupca i uob'íle a éirle so ríacmar agus so bfiar an gearóis so mar ann.

Cearpamur sup leabair é a uob'íle so mar i mbeirle áca Clia. Má leanann an t-uob'ar uob' lán uéanfa rí gñom rí-óiréac ar ríon na ceangal.

Máire Ní Ráallais, 87 Sparo Dorraic, áca Clia, atá uob' cup amac.

AN MAIR LEAT £5,000,000 A COINNEAL IN ÉIRINN?

Deirí gearó na héiréann an capn mór rin áiríó sac bliam uob Sean Duob i ngeall ar áirgear Urradair, ar lóreac, ar tñonóir agus ar Saosáil Daime, agus cailliant ceap o'áirínn íreac £80 ar sac £100 uob rin.

AN SADEAL-COMLUCT TAISDE UM

URRADAS NAISIUNTA, TEORANTA
The Irish National Assurance Coy., Limited

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

TEAC DOIRDEACTA

Áir teachtmar le hais laetanta

UÍ MONSÁIN

CÁRNA.

raoie. Tá comgar reolúreaceta. h-áiréaceta 7 pñama ann. 'ar-áiréaceta lóca 7 fapíse ann. Tá coza gearóisge as éirle uine ra teac.

PROINPIAR MAC CONMARIA

7 A COMLUCT.

Ólúreir 7 Reacatóir

Tae, fionta 7 uéaca.

i nSailim.

Ní tuis le doime a ráó nac bfiar eapraó uob'ísear so leor annreó.

EADAC AR FEADAS.

MÁ'S MIAN LEAT EARRAIDE
FOSHANTA FÁSÁIL AR A LUAC
TEIRIS SO TEAC : : :

MÁIRTÍN UÍ BHRAONÁIN,
SRÁIO NA SIOPAÍ,
i nSailim.

CUMANN URRAOIS ÉACRAE
BAILE ÁCA CLIA.

4 SRÁIO UACARAC UÍ CONAILL,
i mBaile Áca Clia.

Com uamgean le Cairéar na Ríog,
Com gearóleac le Teamair na uob'íle
Com ceann le don ríleir inr an scéir
Cumann Urradair Éacrae áca Clia.
Connisuir i n-éirínn an t-áirgear,
Uob' áca Sean Duob mar a uob',
agus beir an t-áir oimín fearca,
ad ciall a uob' áirínn ariam.

NÁ DEAN FAILLISE SA SCUIS.

CUMANN URRAOIS.

MUINTIR NA HÉIREANN

Tá an teacht-irtéac anoir or cionn £25,000

Tá uob'íle ar bpar uob' uob'ísear ríoráil
agus uob'ísear-rearóac.

Tá fíor-ionar uob'.

ÁRÓ OIRIS:
i6 CEARNÓS PÁRNAIL,
áca Clia.

COLAISTE NA MOLSIOILE,
SAILIM.

Craob uob' lóir-ríor na héiréann.

Áir-óiréac le ríoráil inr ar na : ol.
uob'íle, uob' ceangaca, ealadain, ríac-
ceannaiséac, ealadain an leirí rí.
uob'íle, 7 inneallóiréac.

Tearmar gearra ar leir

fa comair oirí ríorle.

Le sac uile uob'ar a ríoráil ríoróir 45
an meapánar.

COMAIRLE CONNOAE NA SAILIME.

COISTE AN CEARÓ-OIRÉACÁIS.

Tá ríor muinteoir gearóisge as ceartáil.
ó'n scóirte rin tuar. Tuarpar, £16 i
n-áirí na miora £9 3r. 4r. ó'n scóirte
ir Donur. Uob'ísear 5r. an oirde uob'
muinteoir má uob'íle ar panaect ar pñom-
baile áiríle, agus íocfai corpar uob'íle
(uob'íle) leir. Uob'íle an tearma ar íad
uob' meapón fíoráir, ir uob' uob'íle leir
an gearó, uob' uob'íle, 1927.

Tuiscear sup leor fuasga reachtmaie ó'n
muinteoir nó ó'n scóirte, le uob'íle a
cup leir an marpáir reo.

Tá muinteoir gearóisge eile a' ceartáil.
ó'n scóirte, ir íocfai íad reo uob' uob'íle 5r.
an uob' agus Donur.

Caitríó sac lappatóir a lappatar a cup
irtéac ar an uob'íle lappatar atá le ríoráil.
ó'n Rúnar. Slacpar le fuirceaca so
uob'íle íad.

Liam S. Ó FOSHARTÁIS,

Rúnar.

Teac Na Cúirte, Sailim.

Printed for the Publishers
At the "Connacht Tribune" Printing Works,
Market Street, Galway.